

Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

Çocuk Allerji İmmunoloji Bilim Dalı

Olgu Sunumu

03.11.2021

İnt. Dr. E.Ümmügülsüm Kamacı

Olgu

- 7 ay, Erkek hasta
- Şikayet: Ciltte kuruluk ve kızarıklık

Öykü:

- Hikaye: 5 aydır var olan yanaklarda ve gövdede kızarık döküntüler. (Gaitada mukus kan görülmemiş.)
- Özgeçmiş: Term. Prenatal, postnatal özellik yok . Anne sütü alıyor. Mama hiç kullanmamış. Ek gıda olarak havuç, patates dışında herhangi bir gıda başlanmamış.
- Soygeçmiş: Ailede atopi öyküsü yok .

Fizik Muayene:

Hastaya ait görüntü bulunmamaktadır.
Benzer görüntüler sunulmaktadır.

Hastanın deri prick testi yapıldı.

- Yumurta sarısı
- Yumurta beyazı
- Süte karşı pozitiflik tespit edildi.

	Yumurta sarısı	Yumurta beyazı	İnek sütü	Yumurta sarısı <i>prick to prick</i>	Yumurta beyazı <i>prick to prick</i>	İnek sütü <i>prick to prick</i>
7 aylık	-	4mm	11mm	10mm	14mm	7mm

İmmün aracılıklı besin reaksiyonları

Hastada besin ilişkili atopik dermatit düşünüldü.

Tedavi-Öneriler:

- Lezyonlar için topikal steroid reçete edildi, cilt bakımı önerilerinde bulunuldu.
- Annenin diyetinden süt ürünleri ve yumurta çıkarıldı.
- Ek gıda ile yumurta ve süt ürünleri almaması önerildi.
- İzlemde hastanın atopik dermatit lezyonları geriledi.

Takip- 11 aylık

- Başvurudan 4 ay sonraki muayenede hastanın cilt lezyonlarının gerilemiş olduğu görüldü.
- Annenin diyeti 2-3 hafta arayla sırasıyla inek sütü, yumurta sarısı, yumurta beyazı ile açıldı.
- Herhangi bir reaksiyon gelişmedi.

Takip- 14 aylık

- Başvurudan **7 ay** sonra hastanın tetkikleri tekrarlandı.

	Yumurta sarısı	Yumurta beyazı	İnek sütü	Yumurta sarısı <i>prick to prick</i>	Yumurta beyazı <i>prick to prick</i>	İnek sütü <i>prick to prick</i>
7 aylık	-	4mm	11mm	10mm	14mm	7mm
15 aylık	-	4mm	-	-	13mm	15mm

Yumurta sarısı negatifleşmiş, yumurta beyazı gerilemiş,
inek sütü artış göstermiş.

Takip- 14 aylık

Total IgE	24,8 Ku/L		Eozinofil	770 (%10.1)	
Yumurta Beyazı	5,06		Süt	5,42	Ku/L
Yumurta Sarısı	1,08		<i>Kazein</i>	1,61	
<i>Ovomucoid</i>	<0,10		Alfa Laktalbumin	0,612	
Ovalbumin	5,40		Beta Laktoglobulin	1,57	

Hastanın diyetine yumurta sarısı ve beyazı ayrı ayrı olmak üzere 2'şer hafta arayla önce **fırınlanmış** sonra **tam pişmiş** şekliyle eklendi. Sorun yaşanmadı.

Hastanın diyetine

- Fırınlanmış
- Pişmiş
- Fermente edilmiş sırasıyla süt eklenmesi planlandı.

Fırınlanmış sütlü kek ile oral provakasyon testi:

- Hastaya **sütlü kek** ile oral provakasyon testi yapıldı , reaksiyon gelişmedi.
- Hastanın diyetine **fırınlanmış süt ürünleri** eklendi.
- Fermente süt ürünleri ile oral provakasyon planlandı.

Fermente süt ürünü ile oral provakasyon testi:

- Yoğurt ile oral provakasyon testinde ilk dozdan yaklaşık 15 dakika sonra öksürük, boğuk ağılama şikayetleri gelişti.
- **FM: AC'de yaygın ronküs**

• **Tani?**

Tanı: Anafilaksi

- 0,01 mg/kg adrenalin IM uygulandı. Akciğer dinleme bulguları geriledi. 8 saat gözlem sonunda hasta taburcu edildi.
- Süte tolerans gelişmeyen hastaya fırınlanmış dışında süt ve süt ürünleri tüketmemesi önerildi.
- Adrenalin otoenjektör reçete edildi.
- 6 ay sonra kontrole çağrıldı.

ANAFİLAKSİ

Terminoloji

- Yunan dilinde ana (karşı)-pylaxis(koruma)
- Anaflaksi genellikle hızlı başlayan ve ölüme neden olabilen ciddi sistemik aşırı duyarlılık reaksiyonudur.

Anafilaksi

İmmunolojik

IgE aracılı
Besin, ilaç, venom.

İdiyopatik

IgE aracılı olmayan
Dekstran, heparin..

Nonimmunolojik

Fiziksel
Soğuk, egzersiz, sıcak..

Diğerleri
Opioid, radyokontrast,
vancomisin..

Anafilaksi hakkında.

- Ani başlar.
- Hafif veya ciddi olabilir.
- Düzelip tekrar başlayabilir.
- Tedaviye dirençli olabilir.
- Etkilenen organa göre bulgu verir.

IgE bağımlı anafilaksi nedenleri

IMMUNOLOGIC MECHANISMS (IgE dependent)

peanut

tree nuts

shellfish

fish

milk

egg

soybean

peach

sesame

stinging insects

β -lactam antibiotics*

NSAIDs* **

biologic agents*

Foods

Venoms

Medications*

Natural rubber latex

Occupational allergens

Seminal fluid

Aeroallergens

Radiocontrast media*

Anafilakside, semptomlar hafif-orta solunum semptomlarından "şok" ve/veya kollapsa ("anafilaktik şok") kadar değişen şiddette bir spektrum boyunca yer alır.

Mild, localized
symptoms

Generalized allergic
reaction

Anaphylaxis

Severe
anaphylaxis

Anafilakside semptom şiddeti spektrumu

KLİNİK

%90

DERİ: Kızarma,
kaşınma, ürtiker,
anjioödem, sıcaklık

%85

SOLUNUM:
Burun tıkanması,
akıntı, boğazda
tıkanıklık, seste
boğuklaşma,
wheezing, nefes
darlığı, öksürük

%45

KARDİOVASKÜLER:
Sersemlik, fenalık
hissi, bayılma,
çarpıntı, göğüs
ağrısı

%45

GASTROİNTESTİNAL:
Bulantı, kusma,
karında kramplar,
şişkinlik, diyare

%10

NÖROLOJİK:
Baş ağrısı, baş
dönmesi, bulanık
görme, konvülsiyon

Ağızda, metalik tat, ölüm korkusu

Anafilaksi Tanı

- 1. Ani olarak (dakikalar-saatler) içinde ortaya çıkan deri, mukoza veya ikisine ait tutulum belirtileri (yaygın ürtiker, kaşıntı, kızarıklık, dudak/dil/uvula şişliği)

VE EK OLARAK AŞAĞIDAKİLERDEN EN AZ BİRİNİN OLMASI:

- A) Solunumun bozulması (dispne, hışıltılı solunum, bronkospazm, stridor, hipoksemi, PEF azalması)
- B) Kan basıncında düşme veya uç organ disfonksiyonu (hipotoni/kollaps, senkop, inkontinans)
- C) İnatçı sindirim sistemi belirtilerinin olması (kramp tarzında karın ağrısı, tekrarlayan kusma)

2. VEYA

Hasta için *bilinen/yüksek olasılıklı bir alerjen* ile karşılaştıktan sonra dakikalar-saatler içinde aşağıdakilerden en az *birinin* olması:

- A) Hipotansiyon

Çocuklarda: yaşa göre sistolik basınç alt sınırları ;

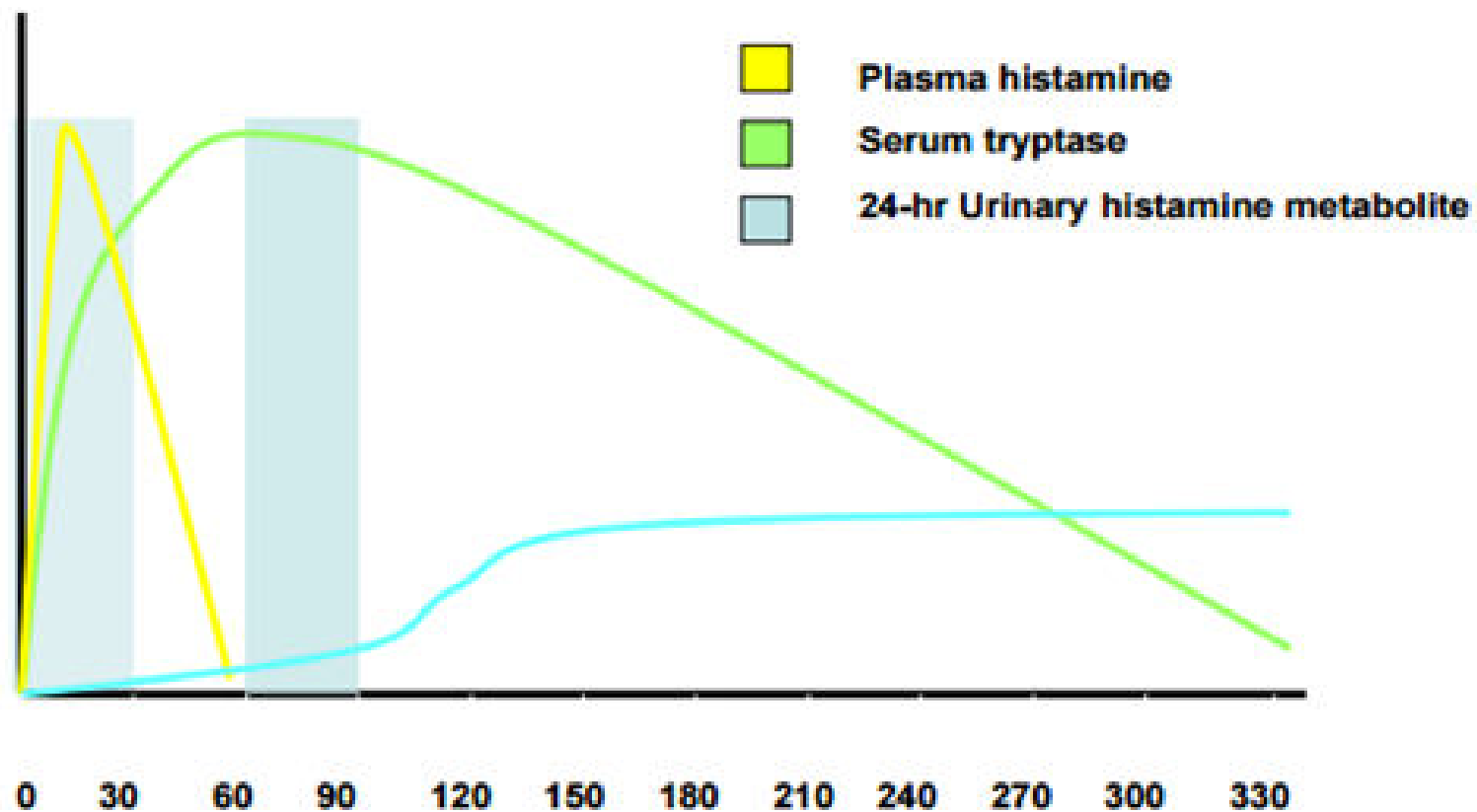
1ay-1yaş: 70 mmHg'nin altı, 1-10 yaş: 70mmHg +(2xyaş), 11-17 yaş: 90 mmHg'nin altı

Yetişkinlerde: sistolik kan basıncının 90 mmHg'den düşük olması veya kişinin temel kan basıncında %30' dan fazla düşme olması

- B) Bronkospazm

- C) Larengeal tutulum (stridor, ses değişikliği, odinofaji)

Laboratuvar

Anafilaksi Tedavi

- 1. Hastanın solunum yolu açılır, rahat nefes alması sağlanır.
- 2. Oksijen 4-6 L/dk hızında verilmeye başlanır.
- 3. Hasta sırt üstü ve başı daha aşağıda olacak şekilde yatırılır.
- 4. **ADRENALİN**, ilk seçilecek ilaç çocuklarda **0,01 mg/kg** (max doz 0,3 mg) dozunda, erişkinlerde 0,5 mg, intramüsküler yolla , uyluğun ön-yan tarafından yapılır.
- Gerektiğinde adrenalin, toplam üç kezi geçmemek koşuluyla her 5-15 dakikada bir tekrarlanır.

Anafilaksi Tedavi

- **Damar yolu** açılır ve intravasküler sıvı (SF) başlanır (10 dk içinde 10 ml/kg).
- **H1 antihistamin** (difenhidramin 1mg/kg, maksimum 50 mg) verilir.
- **Bronkospazm** bulguları varsa 2,5–5 mg **salbutamol** nebülizer ile, nebülizer yoksa salbutamol inhaler 4 puf verilir.
- Gerekirse bu doz 20 dakika ara ile 3 kez tekrarlanabilir.
- **Metilprednizolon** 2 mg/kg intravasküler yolla yavaşça verilir, bu doz gerekirse 6 saatte bir tekrarlanır.
- **Beta-bloker** kullanma öyküsü varsa **glukagon** 1–5 mg intravasküler verilmelidir.

Dirençli Anafilaksi

- 2 kez intramusküler adrenalin ve intravasküler sıvı yüklemesine rağmen hipotansiyon ve şok bulguları devam ediyorsa (Dirençli Anafilaksi)

ADRENALİN İNFÜZYONU** başlanır.

- 1/1000' lik adrenalin 1mg, 250 ml %5 Dekstroz veya SF içinde (4 mcg/ml) 0,1mcg/kg/dk infüzyon hızında verilir.
- Yanıt kan basıncına göre değerlendirilir, hasta yoğun bakımda izlenir.

Bifazik veya Tekrarlayan Anafilaksi

- Anafilaksi geçiren vakaların yaklaşık %6'sında semptomların başlamasından sonraki 4–12. saatler arasında semptom ve belirtiler tekrarlayabilir .
- Hastalar bifazik reaksiyon ihtimaline karşı 6-8 saat, dolaşım ve solunum sıkıntısı (bronkospazm, laringeal tutulum) olan hastalar 24 saat monitorize edilip takip edilmeli.

Taburculuk

- Adrenalin otoenjektörlerinin (**Penepin**) 0,15 mg ve 0,30 mg'lık olmak üzere iki formu vardır.
- 10–25 kg arasında ise 0,15 mg
- 25 kg'ın üstünde ise 0,30 mg
- Yazılı eylem planı.

Adrenalin Otoenjektör Endikasyonları

- Önceki anafilaksinin besin, lateks, hayvan veya diğer aeroallerjenlerle olması
- Egzersiz ile oluşan anafilaksi
- Önceki reaksiyonun idiyopatik olması
- Besin alerjisi ile oluşan ağır, kontrolsüz, persistan astım
- Venom alerji
- Mast hücre hastalıkları, böcek ısırığı ile ağır sistemik reaksiyon verenler

- Teşekkürler